

Doen wat nodig is!

Werk, een leefbare stad en kansen voor iedereen

Als PvdA kijken we naar een lastige begroting. Lastig omdat er een financiële opgave ligt die fors is. Het grondbedrijf zorgt voor enorme kosten en dat drukt zwaar op de hele begroting. Maar ook lastig omdat die lasten er liggen op een moment dat we bezig zijn met een belangrijke opgave: de transformatie in het sociaal domein. Juist op een moment dat je daar ruimte en rust nodig hebt om die verandering goed in te zetten, wordt er volop gesneden. Dat zorgt dat er een lastige afweging ligt. We snappen de noodzaak van een sluitende begroting, maar we willen aan de andere kant onze ogen niet sluiten voor wat er nu nodig is in de stad.

Sociaal domein

Kwetsbare groepen die we willen en moeten helpen, mogen hiervan niet de dupe worden. Wij willen werken aan een leefbare stad, met werkgelegenheid en kansen voor een ieder. Dat is waar we op inzetten, ook bij deze begroting. Voor ons betekent dat, dat we met de begroting van het college, nog kunnen instemmen. Tegelijkertijd willen we ook aangeven dat hiermee onze ondergrens is bereikt voor wat betreft het sociaal domein. Wij willen daar niet verder op bezuinigen. Wanneer er toch verder op wordt bezuinigd door amendementen of moties, zullen wij de begroting op dit punt niet ondersteunen.

Als we zien hoe de perspectiefnota vertaald is naar de voorliggende begroting, zien we dat het college met zijn plannen tegemoet komt aan een groot deel van onze wensen. Wel zien we dat zaken opnieuw in discussie worden gebracht, die al van tafel leken.

Wij vinden het op dit moment essentieel dat er voldoende ruimte en middelen zijn voor het sociaal domein om zo de transformatie goed te kunnen inzetten. Wij denken dat er mogelijkheden zijn om mensen goed te helpen en kosten te besparen. Maar dat gaan we niet realiseren wanneer we nu het mes gaan zetten in het sociaal domein. Dan heb je misschien op de korte termijn een besparing, maar op de lange termijn ben je duurder uit. Omdat je nu niet de tijd neemt om goed na te denken, alternatieven te ontwikkelen en met de samenleving aan de slag te gaan om duurzame verbeteringen te realiseren.

De fractie van de PvdA is ervan overtuigd dat deze alternatieven er zijn, of zullen komen. Maar niet wanneer we gaan transformeren met het mes op de keel. Hiervoor is tijd nodig. Tijd om het systeem - dat we in de laatste veertig jaar hebben ingericht - om te bouwen. Almelo moet zich de komende jaren focussen op werk, kwaliteit van de zorg- en hulpverlening en het geleidelijk en gepast overdragen van taken aan de samenleving. Als we hierin investeren zullen de kosten écht krimpen op langere termijn. Doen we niets of minder dan nu, dan zal het zeker niet goedkoper worden en lopen de kosten op. ***We moeten doen wat nodig is!***

Dat dit nodig is zien we ook terug in de rapportage van de Kinderombudsman van 28 oktober jl.. In zijn rapportage signaleert hij onder andere dat besparingszin uitgangspunt lijkt te zijn voor het wel of niet inzetten van de juiste hulp. Dat kan en mag in Almelo niet realiteit worden!

Citaat (Kinderombudsman): *"De Kinderombudsman constateert tot zijn schrik dat het erop lijkt dat gemeenten steeds vaker uit besparingszin op de stoel van de hulpverlener of behandelaar gaan zitten. Bijvoorbeeld doordat zij ouders onder druk zetten een goedkoper alternatief te accepteren."*

Hoewel conclusies van de Kinderombudsman gericht zijn op kinderen, denken wij dat dit niet anders zal zijn voor de andere doelgroepen binnen het sociale domein. Reden hiervoor is dat de toeleiding binnen het sociale domein voor iedere doelgroep op praktisch dezelfde wijze is ingericht. Voor ons staat daarom voorop dat het genoeg is geweest met de bezuinigingen op het sociaal domein. Mijn fractie wil benadrukken dat het probleem, dat ooit ontstaan is door het aankopen van grond en het maken van mooie plannen, niet afgewenteld mag worden op de mensen die

ondersteuning nodig hebben. Of dit nu gaat over de ondersteuning bij Werk & Inkomen, Hulp & Zorg of bij Opgroeien & Ontwikkelen. In de begroting die nu voorligt, levert de sociale agenda een enorme bijdrage aan het terugdringen van de tekorten. Wat ons betreft is hier de grens bereikt! Geef de medewerkers van onze gemeente, de professionals in de zorg en de inwoners de ruimte en de tijd om met elkaar nieuwe oplossingen te zoeken. Wij hebben er vertrouwen in dat dit zal leiden tot betere ondersteuning en zorg en lagere kosten op de lange termijn.

Aanpassen deelbegroting toeleiding, zorg en hulp (MOTIE)

Om als raad goed te kunnen beslissen over zaken in het sociaal domein hebben we meer inzicht nodig. Het college heeft, bij monde van de verantwoordelijk portefeuillehouder, toegezegd te werken aan een financieel overzicht waarbij de verhouding tussen de kosten van de toeleiding en de kosten van de zorg-, hulpverlening worden onderscheiden. Tevens willen wij in dit overzicht een onderscheid gepresenteerd krijgen tussen de "oude" (voor 2015) en de "nieuwe" taken (na 2015). In het huidige overzicht is hierin geen onderscheid gemaakt. We dienen op dit punt een motie in.

Collectieve ziektekosten verzekering (MOTIE ism ChristenUnie en SP)

Het college gaat, wat ons betreft, niet ver genoeg met betrekking tot de **collectieve ziektekosten verzekering**. Om deze reden dienen we samen met SP en ChristenUnie een motie in om op zoek te gaan naar structurele financiering. Wanneer de pilot een succes is, kunnen we er dan een vervolg aan geven.

Vluchtelingen, statushouders en huisvesting

In de begroting zien wij voor de opvang van vluchtelingen slechts 21.000 euro gereserveerd staan. Wij vragen ons af of dit voldoende is, gezien de toegenomen instroom van vluchtelingen in Nederland. Ook hier willen wij doen wat nodig is voor de mensen die vluchten voor oorlogsgeweld en in onze gemeente een nieuw bestaan willen opbouwen. Wij hebben eerder in dit verband een motie ingediend om een strategie op te zetten in regionaal verband over de lange termijn gevolgen van de instroom van vluchtelingen. We vragen hier nogmaals aandacht voor, met name in relatie tot de vestiging van statushouders in onze gemeente.

Op dit moment is er al sprake van krapte op de woningmarkt. Wanneer de druk verhoogd wordt door de instroom van statushouders op de woningmarkt zal de krapte verder toenemen. De PvdA is van mening dat we dit niet op z'n beloop moeten laten en dat Almelo hier beleid voor moet ontwikkelen.

In de voorliggende begroting lijkt geen enkele rekening gehouden te worden met de veronderstelde toename. Wij willen zowel de vluchtelingen als de statushouders niet in de kou laten staan.

Vrijwilligersbeleid

Er worden in de zorg veel vrijwilligers gevraagd voor bijv. hulp in de huiskamer, koffie rondbrengen, activiteitenbegeleider, transport van mensen naar therapie... enz. Het is goed om te zien dat er zoveel mensen zijn die vrijwillig deze zorg willen bieden. Maar wat is vrijwillig? Zijn de taken die de vrijwilligers uitvoeren, taken die anders niet gebeuren of moeten er vrijwilligers ingezet worden omdat er niet voldoende geld is om personeel aan te nemen. Is er in sommige gevallen sprake van verdringing, en hoe kunnen we dit voorkomen? Ook omdat er steeds meer een beroep wordt gedaan op de vrijwillige inzet van mensen (participatie) moeten we uitkijken dat we hier niet in door schieten. Mijn fractie is van mening dat er visie ontwikkeld moet worden waardoor beter inzichtelijk is wat werk, en wat vrijwilligerswerk is en om na te gaan of er sprake is van verdringing. Het zou kunnen dat dit extra banen oplevert voor mensen die nu een uitkering ontvangen. Graag krijgen we van het college de toezegging dat zij hiermee aan de slag gaan in 2016.

Onderwijshuisvesting

Door krimp komen er de komende jaren schoolgebouwen leeg te staan. Er staan bijvoorbeeld in de wijk Schelfhorst zes schoolgebouwen voor basisonderwijs, die allen ongeveer 40 jaar oud zijn, waarvan er één inmiddels leeg staat. De schoolgebouwen zijn verouderd en voldoen volgens ons

niet geheel aan de huidige normen. Het is de moeite waard om te onderzoeken wat investeren in nieuwbouw oplevert voor de toekomst. De schoolbesturen zijn hier al mee bezig, we willen de portefeuillehouder vragen hier samen met de schoolbesturen naar te kijken. Wij willen hem dan meegeven om hierin ook de kansen te zoeken om te transformeren: de wet Passend Onderwijs en de Jeugdwet helpen ons om hulp aan kinderen zo veel mogelijk in hun dagelijkse omgeving in te passen. De school is hierbij een belangrijke plek. We willen u vragen hier met het onderwijsveld de kansen in te zoeken.

Onnodige uitgaven schrappen! (MOTIE)

We vinden dat we de gemeentekas financieel op orde moeten krijgen. Als hiervoor nodig is dat gronden worden afgeboekt en verkocht, aandelen worden verkocht, onnodige taken worden geschrapt en de bureaucratie en administratieve lasten worden beperkt, vindt u ons aan uw zijde. Ook subsidies die niet het effect bereiken dat wij beogen, moeten tegen het licht gehouden worden en zo nodig verdwijnen. Hier is wat ons betreft geld te vinden binnen de begroting. Wij willen het college erop wijzen dat de motie "sturen op maatschappelijke effecten" hier als instrument gebruikt kan worden. Daarnaast dienen we een motie in waarbij wij het college vragen om, vanaf 2017, subsidies boven 50.000 euro voor vier jaar te beschikken, conform VNG handreikingen. Hiermee kunnen de kosten voor bestuurlijke en administratieve lasten enorm worden teruggedrongen. Ook hier geldt voor ons: ***We moeten doen wat nodig is!***

Economie

In 2008 is er 12 miljoen geïnvesteerd in een opknapbeurt van bedrijventerrein Dollegoor in Almelo, en was het de bedoeling dat er een zogenoemde technologiecluster zou worden gerealiseerd tussen de eerste en derde havenarm, waar nu hightech bedrijven als Panalytical en Benchmark Elektronics zijn gevestigd. Tot op heden zijn er geen hightech bedrijven bij gekomen, wel elders in Almelo, bijvoorbeeld ZT systems op bedrijvenpark Twente. Wij vragen ons af of er nog actief ingezet wordt op een technologiecluster. Sensata verhuist naar Hengelo. Hightech bedrijven zitten verspreid in Almelo. Ook de bereikbaarheid van de bedrijventerreinen zou beter kunnen, er is geen openbaar vervoer richting Dollegoor of bedrijvenpark Twente.

We willen het college oproepen duidelijke keuzes te maken. Waar is Almelo goed in, en wat levert banen op? In de begroting staat dat men werkgelegenheid wil creëren door reshoring, maar wat wil je dan terughalen? Volgens een Ecorys studie, die in juli 2014 aan minister Ploumen is aangeboden blijkt dat de dienstensector belangrijker wordt en dat deze in 2030 78% van de totale Nederlandse economie zal uitmaken. Het belang van de landbouw en voedselproductie neemt toe van 8 naar 11%, en het aandeel van de maakindustrie daalt van 14 naar 11%. Dit wetende zou je in Almelo kunnen inzetten op duurzame landbouw en levensmiddelenindustrie. We hebben al bedrijven in deze sector, zoals Zwanenberg en Bolletje, hier zou je voor de toekomst op in kunnen zetten. Ook zijn dit bedrijven waar laag opgeleide mensen werk zouden kunnen vinden. Wij willen het college vragen dit te onderzoeken.

Parkeren

De voorstellen met betrekking tot het parkeerbeleid leiden enerzijds tot grote weerstand bij vele betrokkenen; zowel bij ondernemers en bewoners in de binnenstad, als bij bezoekers.

Anderzijds moet ernstig worden betwijfeld of het geschetste parkeerbeleid wel tot het gewenste financiële resultaat had kunnen leiden. Beide punten tezamen nemend, rest ons slechts de conclusie dat zo spoedig mogelijk gewerkt moet worden aan het verder ontwikkelen van het huidige parkeerbeleid. Het huidige parkeerbeleid kan immers steunen op een groot draagvlak van vele betrokkenen. In de afgelopen weken zijn door diverse leden van de raad, de nodige suggesties en oplossingen aangedragen, doch om deze te laten landen, werd het noodzakelijk om een motie parkeerbeleid op te stellen.

De PvdA roept het college op om in te zien dat zowel het voorgestelde plan, alsmede de financiële onderbouwing daarvan niet tot een vruchtbaar geheel kan uitgroeien.

Tot slot

In de begroting die voorligt zien we het college worstelen met de uitdaging om de boekjaren netjes af te sluiten en tegelijkertijd te doen wat nodig is. Mijn fractie is ervan overtuigd dat als we doen wat nodig is, de boeken op langere termijn sluitend zijn. Maar, zoals mijn voorganger in de vorige periode eens zei: *"waar visie ontbreekt, grijpen boekhouders de macht!"* Wanneer je niet weet wat je wil, wat je visie is op de samenleving en op wat nodig is, verlies je je in cijfers en kijk je alleen maar naar het geld. Dan is een begroting boekhoudkundig misschien perfect, maar doe je niet wat nodig is voor onze stad.

De fractie van de PvdA vindt dat investeren in werk, een leefbare stad en het creëren van kansen de thema's moeten worden, die Almelo er weer bovenop moeten krijgen. Wij zijn van mening dat door het ontbreken van een breed gedragen visie, boekhouders regeren in Almelo.

Onze raad heeft hier, wat ons betreft, een grote verantwoordelijkheid om zich uit te spreken over deze visie. Tenslotte geven wij het college de opdracht en nemen wij een besluit over de begrotingen. Maar een opdracht geven, waarbij de visie ontbreekt is slecht uitvoerbaar.

Beste mensen, wij krijgen wat we vragen. Mijn fractie is van mening dat wij, in de aanloop naar de perspectiefnota 2016, als raad onze visie moeten bepalen. Een discussie die gevoerd kan worden in de lijn van de drie hoofdpogaven. Zowel de moties "Samen meer! partnerschap in relatie tot de kerntaken", "Sturing op maatschappelijke effecten vanuit opdrachtgeverschap" en de motie "Right to Challenge" kunnen hierbij als instrument worden gebruikt. Een instrument om zaken écht anders, beter en efficiënter te doen. Laten wij hier niet voor weglopen, ***laten we doen wat nodig is!***

Willem Loupattij
Jaap Stapel
Marjolein Wessels

PvdA Almelo
8 november 2015